

Achtergrondinformatie en voorwaarden proef “kandidaten met een beperking voor het lidmaatschap van Provinciale Staten of het Algemeen Bestuur van een waterschap”

Achtergrond

Van de Nederlandse bevolking ondervindt 10 tot 15% in meer of mindere mate beperkingen als gevolg van een (chronische) ziekte, aangeboren aandoening of handicap. Slechts 0,5% van de politieke ambtsdragers heeft een dergelijke structurele functionele beperking. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft een Actieplan gelanceerd om te bevorderen dat er meer mensen met een beperking kunnen bijdragen aan het openbaar bestuur (<https://www.politiekeambtsdragers.nl/ambt-in-praktijk/inclusief-en-divers-bestuur/actieplan-politieke-ambtsdragers-met-een-beperking>).

Een van die maatregelen is om mensen met een beperking financieel te ondersteunen om zich kandidaat te stellen voor een politieke functie. Zij moeten namelijk tijdens de verkiezingscampagne extra kosten maken vanwege de eigen handicap. Hierbij kan worden gedacht aan extra/hogere vervoerskosten en aan het inhuren van zorg om die verkiezingscampagne te kunnen volbrengen. Het gaat dus niet om campagnekosten zoals bijvoorbeeld de kosten van het drukken van verkiezingsfolders. Het doel is betrokkenen met deze financiële ondersteuning in dezelfde uitgangspositie te brengen als kandidaten zonder beperking.

Uit onderzoek in het Verenigd Koninkrijk (VK) blijkt dat er na invoering van een vergelijkbare maatregel daadwerkelijk niet alleen meer mensen met een beperking zich kandidaat hebben gesteld, maar ook zijn gekozen.

Proef

De proef loopt tot en met de verkiezingen van maart 2023. Aan deze proef kunnen kandidaten met een structurele functionele beperking deelnemen die zich per 2023 verkiesbaar willen stellen als lid van Provinciale Staten of het Algemeen Bestuur van een waterschap.

Vergelijkbaar met het VK ontvangen zij een bestedingsbudget van 2.000 euro per kandidaat voor kosten die zij vanwege de eigen handicap maken tijdens deze kandidaatsstelling. Doel van de proef is om te bekijken of financiële ondersteuning ook in Nederland kan worden vastgelegd in regelgeving. Na een jaar wordt de proef geëvalueerd.

Voorwaarden voor deelname

- U wilt campagne voeren om u kandidaat te stellen als raadslid in het kader van de verkiezingen van 2023.
- U heeft een structurele functionele beperking waarvan u meent dat die belemmerend werkt in het kandideren voor die volksvertegenwoordigende functie (zie hieronder wat daaronder wordt verstaan).
- U dient een gemotiveerde aanvraag met begroting in om deel te nemen aan de proef.
- Tijdens de proef wordt er maximaal 2.000 euro per kandidaat-lid betaald.
- U doet mee aan de evaluatie van het ministerie van BZK tijdens en na de proefperiode van een jaar.
- U maakt tijdens de evaluatie na maart 2023 inzichtelijk welke maatregelen of voorzieningen u met het voorschot heeft betaald, waarbij de begroting als richtlijn kan dienen.

Uitvoering via de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voert de proef uit namens het ministerie. Om u aan te melden voor de proef kunt u een aanvraag indienen via info@raadsleden.nl. In deze aanvraag geeft u gemotiveerd aan op welke wijze u voldoet aan de voorwaarden. Ook maakt u bij die aanvraag aannemelijk welke kosten u verwacht te maken, onder andere met een geschatte begroting. U tekent hiervoor een verklaring.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden toetst of er is voldaan aan de voorwaarden. Politieke voorkeur is geen overweging voor deelname aan de proef. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden betaalt de deelnemer aan de proef het bedrag van €2.000 als voorschot.

Tijdens de evaluatie na maart 2023 moet u inzichtelijk maken welke maatregelen of voorzieningen u met dit voorschot heeft betaald. Hierbij kan de begroting als richtlijn dienen. Doel van de evaluatie is te beoordelen of u zich door de bekostigde maatregelen of voorzieningen beter heeft kunnen manifesteren als kandidaat-raadslid dan mogelijk was geweest zonder deze financiële ondersteuning. Of u ook daadwerkelijk wordt gekozen, is van zoveel factoren afhankelijk dat dit in het kader van de evaluatie geen beoordelingsfactor is. Resteert er nog geld van de €2.000 dan wordt dit door u teruggestort.

Voor eventuele vragen kan van maandag tot en met donderdag contact worden opgenomen met Lianne Spanbroek, bureau- en verenigingssecretaris van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (lianne.spanbroek@raadsleden.nl).

Wat is een structurele functionele beperking?

Er is sprake van een beperking als dit belemmerend werkt bij de participatie in de maatschappij en die door betrokkene ook als zodanig wordt ervaren. Het is een relatief begrip, maar het gaat erom dat een u kan onderbouwen dat u belemmerd wordt in het kandideren voor die volksvertegenwoordigende functie vanwege:

- Een conditionele beperking; deze heeft betrekking op belastbaarheid en gebrek aan energie.
- Een motorische beperking; deze heeft tot gevolg dat iemand beperkt is in zijn spraak, bewegingen of handelingen.
- Een chronische aandoening; deze betreft een beperking zonder kans op (volledig) herstel zoals hart- en vaatziekten, kanker, reuma, astma en artrose.
- Zintuigelijke beperkingen; deze hebben te maken met problemen met het zicht of het gehoor.
- Een verstandelijke beperking; deze betreft een beperking in intelligentie, bijvoorbeeld mensen met het syndroom van Down.
- Een psychische beperking; deze heeft betrekking op emotionele problemen, gedragsproblemen of sociale problemen. Bijvoorbeeld een psychotische stoornis, autisme, depressie of persoonlijkheidsstoornis.
- Of een combinatie hiervan.